Test Booklet Code & Serial No. प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

	HISTOR

HISTORY			
Signature and Name of Invigilator	Seat No.		
1. (Signature)	(In figures as in Admit Card)		
(Name)	Seat No.		
2. (Signature)	(In words)		
(Name)	OMR Sheet No.		
JAN - 10218	(To be filled by the Candidate)		
Time Allowed: 1¼ Hours]	[Maximum Marks: 100		
Number of Pages in this Booklet: 24	Number of Questions in this Booklet: 50		
Instructions for the Candidates 1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. 2. This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options). 3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. 4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example: where (C) is the correct response.	विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना 1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोप-यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. 2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत. 3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात. (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिकची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिको किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिकची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेचर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा. 4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा. उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.		
 Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed 	या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे. उत्तर आपण ओ.एम.आर. वर नमृद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरिवण्यात थेईल. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरिवण्यात थेईल. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरिवण्यात थेईल.		
to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. 10. Use only Blue/Black Ball point pen. 11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. 12. There is no negative marking for incorrect answers.	परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे. 10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा. 11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही. 12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.		

History Paper II इतिहास

प्रश्नपत्रिका II

carrying Two (2) marks. Attemp	[Maximum Marks : 100 multiple choice questions, each question pt All questions. वियोगी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2)
1. The most significant pottery associated with the Indo-Roman Trade is	इण्डो-रोमन व्यापाराशी संबंधित सर्वात महत्त्वपूर्ण मृद्भांडी
given below: List I (Ancient sites) (i) Rakhigarhi (ii) Paithan (iii) Bhimbetka (iv) Mahurjhari List II (Cultural Periods) (a) Early Historical Period (b) Megalithic Period	निवडा:
(c) Harappan Period (d) Prehistoric Period (i) (ii) (iii) (iv) (A) (a) (c) (b) (d) (B) (c) (a) (d) (b) (C) (a) (b) (c) (d) (D) (d) (c) (b) (a)	(c) हडप्पा कालखंड (d) इतिहासपूर्व कालखंड (i) (ii) (iii) (iv) (A) (a) (c) (b) (d) (B) (c) (a) (d) (b) (C) (a) (b) (c) (d) (D) (d) (c) (b) (a)

3.	The Archaeological excavations at	3.	नेवासा या पुरातत्त्वीय स्थळाचे उत्खानन
	Nevasa was carried out by	0.	यांनी कोले.
	(A) A. Ghosh		(A) ए. घोष
	(B) B. B. Lal		(B) बी.बी. लाल
	(C) H.D. Sankalia		(C) एच.डी. सांकलिया
	(D) Debla Mitra		(D) देबला मित्रा
4.	Iron implements were mostly used	4.	खालीलपैकी कोणत्या प्राचीन भारताच्या
	in which of the following culture of		संस्कृतीत लोखंडी हत्त्यारे बहुसंख्य प्रमाणात
	ancient India ?		वापरली आहेत ?
	(A) Mesolithic		(A) मध्यपाषाण
	(B) Neolithic		(B) नवपाषाण
	(C) Megalithic		(C) महापाषाण
	(D) Palaeolithic		(D) पुरापाषाण
5.	Which of the following excavated	5.	खालीलपैकी कोणते उत्खाननित स्थळ,
	sites is an important medieval site		महाराष्ट्रातील महत्त्वपूर्ण मध्ययुगीन स्थळ आहे ?
	of Maharashtra ?		(A) संजाण
	(A) Sanjan		
	(B) Budhihal		(B) बुधिहाळ
	(C) Daulatabad		(C) दौलताबाद
	(D) Morgaon		(D) मोरगाव

6.	Which of the following kings used	6.	खालीलपैकी कोणत्या राजाने 'प्रियदर्शी' हे बिरुद
	the epithet 'Priyadarshi' ?		वापरलेले आहे ?
	(A) Rudradaman		(A) रुद्रदामन
	(B) Chandragupta-II		(B) चंद्रगुप्त दुसरा
	(C) Ashoka		(C) अशोक
	(D) Gautamiputra Satakarni		(D) गौतमीपुत्र सातकर्णी
7.	Which of the following kings was not	7.	खालीलपैकी कोणता राजा कुषाण शासक
	a Kushana ruler ?		नव्हता ?
	(A) Kanishka-I		(A) कनिष्क पहिला
	(B) Vasudev-I		(B) वासुदेव पहिला
	(C) Chashtana		(C) चष्टन
	(D) Huvishka-I		(D) हुविष्क पहिला
8.	Saka Era commenced in	8.	शक संवत केव्हापासून सुरू झाले ?
			(A) इ. स. 78
	(A) 78 C.E.		(B) इ. स. 57
	(B) 57 C.E.		(D) 5. (4. 3)
	(C) 101 C.E.		(C) इ. स. 101
	(D) 87 C.E.		(D) इ. स. 87

			0121 2022012
9.	According to Puranas how many	9.	पुराणग्रंथांनुसार सातवाहन घराण्यातील किती
	kings of the Satavahana dynasty		राजांनी 460 वर्षे राज्य केले ?
	ruled for 460 years?		(A) 28
	(A) 28		(B) 30
	(B) 30		(C) 27
	(C) 27		
	(D) 39		(D) 39
10.	Which among the following sites	10.	खालीलपैकी कोणते कोरीव शैलगृह
	does not have rock-cut caves		सातवाहन-क्षत्रप कालखंडात कोरलेले नाही ?
	excavated during the Satavahana-		(A) भाजे
	Kshatrapa times ?		
	(A) Bhaje		(B) पितळखोरा
	(B) Pitalkhora		(C) वेरूळ
	(C) Ellora		(D) जुन्नर
	(D) Junnar		g .
11.	Which among the following	11.	खालीलपैकी कोणत्या परमार शासकाने
	Paramara rulers wrote a treatise on Shilpashastra entitled		शिल्पशास्त्रावर आधारित 'समरांगण सूत्रधार' या
	on Shilpashastra entitled 'Samarangana Sutradhara'?		ग्रंथाची रचना केली आहे ?
	(A) Udavaditva		(A) उदयादित्य

 $(B) \ Bhoja$

(C) Sindhuraja

(D) Lakshmadeva

(B) भोज

(C) सिंधूराज

(D) लक्ष्मदेव

12.	The Vakataka queen Prabhavati-	12. वाकाटक राणी प्रभावतीगुप्ता ही कोणत्या
	gupta was the daughter of the Gupta	गुप्तराजाची कन्या होती ?
	king	(A) चंद्रगुप्त दुसरा
	(A) Chandragupta-II	
	(B) Chandragupta-I	(B) चंद्रगुप्त पहिला
	(C) Ramagupta	(C) रामगुप्त
	(D) Kachagupta	(D) काचगुप्त
13.	Which among the following Chola	13. खालीलपैकी कोणत्या चोळ राजाने तंजावर येथील
	kings had constructed	बृहदेश्वर मंदिराची निर्मिती केली होती ?
	Brihadeshvara Temple at	
	Tanjavur?	(A) राजराज पहिला
	(A) Rajaraja-I	(B) राजेन्द्र पहिला
	(B) Rajendra-I	<u> </u>
	(C) Kulottanga	(C) कुलोत्तंग
	(D) Rajadhiraja	(D) राजाधिराज

14.	During fifth century CE, which	14. इ.स. च्या पाचव्या शतकादरम्यान खालीलपैकी
	among the following Chinese	कोणत्या चीनी प्रवाश्याने भारताला भेट दिली ?
	traveller visited India ?	(A) फाहियान
	(A) Fahien	
	(B) Itsing	(B) इत्सिंग
	(C) Hieun-Tsang	(C) ह्युएन-त्संग
	(D) Hueli	(D) ह्युएली
15.	The Kalyani Chalukyan king	15. सोमेश्वर तिसरा या कल्याणी चालुक्य राजाने
	Someshvara III wrote an	पुढीलपैकी कोणत्या शीर्षकाने ज्ञानकोषीय रचना
	encyclopaedic work titled	केलेली आहे ?
	(A) Vikramankadevacharita	(A) विक्रमांकदेवचरित
	(B) Manasollasa	(B) मानसोल्लास
	(C) Mitakshara	(C) मिताक्षरा
	(D) Prabandhachinatamani	(D) प्रबंधचिंतामणी

16. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below:

List I

(Officer)

- (i) Sitadhyaksha
- (ii) Panyadhyaksha
- (iii) Pautavadhyaksha
- (iv) Sutradhyaksha

List II

(Head of Department)

- (a) Weights and measurements
- (b) Textile workshop
- (c) Royal land
- (d) Trade and market
  - (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (b) (a) (d) (c)
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (a) (b) (d) (c)
- (D) (d) (c) (b) (a)

16. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(अधिकारी)

- (1) सीताध्यक्ष
- (ii) पण्याध्यक्ष
- (iii) पौतवाध्यक्ष
- (iv) सुत्राध्यक्ष

यादी II

(विभागप्रमुख)

- (a) वजन-मापे नियामक
- (b) सूत-कापड कार्यशाळा
- (c) शाही जमीन
- (d) व्यापार आणि बाजारपेठ
  - (i) (ii) (iii) (iv)
- $(A) \hspace{0.1cm} \textit{(b)} \hspace{0.1cm} \textit{(a)} \hspace{0.1cm} \textit{(d)} \hspace{0.1cm} \textit{(c)}$
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (a) (b) (d) (c)
- $(D) \hspace{0.1cm} (\textit{d}) \hspace{0.1cm} (\textit{c}) \hspace{0.1cm} (\textit{b}) \hspace{0.1cm} (\textit{a})$

- 17. Hemadri, the prime minister of Yadavas, wrote:
  - (A) Chaturvargachintamani
  - (B) Prabandhachintamani
  - (C) Kratyakalpataru
  - (D) Rajatarangini
- 18. The third expedition to Devagiri during the Khilji period was carried out by :
  - (A) Alauddin Khilji
  - (B) Jalaluddin Khilji
  - (C) Malik Kafur
  - (D) Mubarak Shah Khilji
- - (A) Hexagonal
  - (B) Octagonal
  - (C) Pentagonal
  - (D) Triangular

- 17. हेमाद्री, या यादवघराण्याच्या पंतप्रधानाने खालीलपैकी कोणती रचना केली ?
  - (A) चतुर्वर्गचिंतामणी
  - (B) प्रबंधचिंतामणी
  - (C) कृत्यकल्पतरू
  - (D) राजतरंगिनी
- 18. खिलजी काळात देवगिरीवरची तिसरी मोहीम कोणी काढली ?
  - (A) आलाउद्दिन खिलजी
  - (B) जलालुद्दिन खिलजी
  - (C) मलिक काफूर
  - (D) मुबारक शाह खिलजी
- 19. चौकोनी आकाराच्या मकब-यांबरोबर, दिल्ली सुलतानशाहीच्या शासकांनी खालीलपैकी कोणत्या आकाराचे मकबरे मोठ्या प्रमाणात बनविले ?
  - (A) षट्कोणी
  - (B) अष्टकोणी
  - (C) पंचकोणी
  - (D) त्रिकोणी

20. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below:

List I

- (i) Veth Begari
- (ii) Mohim-patti
- (iii) Faski
- (iv) Shetsara

List II

- (a) Expedition cess
- (b) Forced labour
- (c) A tax on arable land
- (d) A tax levied on green vegetable sellers
  - (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (b) (a) (d) (c)
- (B) (d) (a) (c) (b)
- (C) (c) (d) (a) (b)
- (D) (c) (a) (b) (d)

20. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (1) वेठ-बिगारी
- (ii) मोहिम पट्टी
- (iii) फास्की
- (iv) शेतसारा

यादी II

- (a) लष्करी कूचसाठी लागणारा खर्च
- (b) बळजबरीने बनविलेला मजूर
- (c) जिरायती जिमनीवरील कर
- (d) हिरवा भाजीपाला विक्रेत्यांवरील कर
  - (i) (ii) (iii) (iv)
- $(A) \hspace{0.1cm} \textit{(b)} \hspace{0.1cm} \textit{(a)} \hspace{0.1cm} \textit{(d)} \hspace{0.1cm} \textit{(c)}$
- (B) (d) (a) (c) (b)
- (C) (c) (d) (a) (b)
- (D) (c) (a) (b) (d)

21.	The ruler, who introduced Sijda,
	Paibos and Navroz to the Delhi
	Sultanate was:
	(A) Qutub-ud-din Aibak
	(B) Iltutmish

(D) Bahram Shah

(C) Balban

- 22. Which one of the following was the reason for the great rebellion in Doab against Muhamned Tughlaq?
  - (A) Transfer of Capital from Delhi
  - (B) Issue of token currency
  - (C) Increase in rural taxation
  - (D) Attack on Khurasan
- - (A) 1645 CE
  - (B) 1646 CE
  - (C) 1664 CE
  - (D) 1666 CE

- 21. दिल्ली सुलतानशाहीमध्ये सज़दा, पायबोस आणि नवरोझ या गोष्टी कोणी सुरू केल्या ?
  - (A) कुतुब-उद्दिन ऐबक
  - (B) अल्तमश
  - (C) बल्बन
  - (D) बहराम शाह
- 22. मुहम्मद तुघलकाविरुद्ध दुआब प्रदेशातल्या महत्त्वाच्या उठावाचे कारण काय होते ?
  - (A) दिल्लीहून राजधानीचे स्थलांतर
  - (B) प्रतिकात्मक चलन
  - (C) ग्रामीण करांमध्ये वाढ
  - (D) खुरासानवर आक्रमण
- 23. छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी पहिल्यांदा सुरत हे शहर कोणत्या वर्षी लुटले ?
  - (A) इ. स. 1645
  - (B) इ. स. 1646
  - (C) इ. स. 1664
  - (D) इ. स. 1666

- 24. During which period 'Maratha Confederacy' came into an existence?
  - (A) Shivaji's Period
  - (B) Pre-Shivaji Period
  - (C) Peshwa Period
  - (D) British Period
- 25. What provided the immediate pretext for the second Anglo-Mysore war ?
  - (A) British capture of Mahe
  - (B) Hyder Ali's alliane with the Marathas and the Nizam
  - (C) Hyder's attack an Travancore
  - (D) British alliance with the Marathas and the Nizam

- 24. मराठा कॉनफेडरसी (मंडळ) कोणत्या कालखंडात अस्तित्वात आले ?
  - (A) शिवाजी कालखंड
  - (B) शिवपूर्व कालखंड
  - (C) पेशवा कालखंड
  - (D) ब्रिटीश कालखंड
- 25. दुसऱ्या इंग्रज-म्हैसूर युद्धाचे तात्कालिक कारण कोणते ?
  - (A) ब्रिटिशांनी माहेवर ताबा मिळवला
  - (B) हैदरअलीने मराठे व निझामासोबत युती केली
  - (C) हैदरने त्रावणकोरवर हल्ला केला
  - (D) ब्रिटिशांनी मराठे आणि निझामासोबत युती केली

26.	Raghuji Bhosle II of Nagpur ceded	26.	नागपूरच्या द्वितीय रघूजी भीसलेनी या तहाद्वारे
	to the company the province of		कटकचा प्रदेश कंपनीला तोडून दिला
	Cuttack by the		(A) देवगावचा तह
	(A) Treaty of Deogaon		
	(B) Treaty of Surji-Anjangaon		(B) सुर्जी-अंजनगावचा तह
	(C) Treaty of Poona		(C) पुणे तह
	(D) Treaty of Mandsor		(D) मंदसौरचा तह
27.	Who was made the ruler of Satara,	27.	तिसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धानंतर पेशव्यांच्या
	formed out of the Peshwa's dominions		ताब्यातील प्रदेशातून सातारचे राज्य निर्माण करून
	after the third Anglo-Maratha war?		त्याच्या सत्तेवर कोणाला स्थापन केले गेले ?
	(A) Pratap Singh		(A) प्रतापसिंग
	(B) Chait Singh		(B) चैतसिंग
	(C) Appa Saheb		(C) आप्पासाहेब
	(D) Raghuji Bhosle II		(D) रघूजी भोसले द्वितीय
28.	Nizam-ul-Mulk established the	28.	निझाम-उल् मुल्कने या स्वतंत्र राज्याची निर्मिती
	independent state of		केली :
	(A) Hasanpur		(A) हासनपूर
	(B) Hyderabad		(B) हैदराबाद
	(C) Kandhar		(C) कंधार
	(D) Burhanpur		(D) बु-हानपुर

- 29. Who planted the Tree of Liberty at Srirangapatnam?
  - (A) Hyder Ali
  - (B) Chikka Krishnaraj
  - (C) Tipu Sultan
  - (D) Devraj
- 30. Which one of the following is correctly matched?
  - (A) Ram Narayan General of Siraj-ud-

daula

- (B) Mir Madan An Intermediary
- (C) Rai Dulab Governor of Bihar
- (D) Jagat Seth A famous

  banker of

  Bengal

- 29. श्रीरंगपटणम्ला 'मुक्तीचा वृक्ष' कोणी लावला ?
  - (A) हैदर अली
  - (B) चिक्क कृष्णराज
  - (C) टिपू सुलतान
  - (D) देवराज
- 30. पुढीलपैकी कोणती जोडी सुसंगत आहे ?
  - (A) राम नारायण सिराज उद्दौलाचा

सेनानी

- (B) मीर मदान मध्यस्थ
- (C) राय दुल्लभ बिहारचा

प्रशासनप्रमुख

(D) जगत सेठ - बंगालमधील प्रसिद्ध

पेढीमालक

- 31. The Pitts' India Act of 1784 sought to ....
  - (A) Introduce some parliamentary control over the Engliah East India Company
  - (B) Reduce the armed forces of the East India Company
  - (C) Curtail the company's trading rights
  - (D) Convert the company into a business firm without any political authority
- 32. Which one of the following Acts abolished the monopoly of tea trade and trade with China by the East India Company?
  - (A) Regulating Act of 1773
  - (B) Pitts India Act of 1784
  - (C) Charter Act of 1813
  - (D) Charter Act of 1833

- 31. 1784चा पिटचा भारत कायदा कोणत्या हेतूने प्रेरित होता ?
  - (A) इंग्लिश ईस्ट इंडिया कंपनीवर पार्लमेंटची थोडीबहुत सत्ता आणणे
  - (B) ईस्ट इंडिया कंपनीच्या सैन्यात कपात करणे
  - (C) कंपनीच्या व्यापारी हक्कांवर नियंत्रण आणणे
  - (D) कंपनीला राजकीय सत्ताविरहित अशी व्यापारी पेढी बनवणे
- 32. ईस्ट इंडिया कंपनीची चहाचा व्यापार आणि चीनसोबतच्या व्यापारातील मक्तेदारी कोणत्या कायद्याने नष्ट झाली ?
  - (A) रेग्युलेटिंग ॲक्ट 1773
  - (B) पिटचा इंडिया ॲक्ट 1784
  - (C) चार्टर ॲक्ट 1813
  - (D) चार्टर ॲक्ट 1833

- 33. Which Nawab of Bengal transferred the capital from Dacca to Murshidabad?
  (A) Mir. Kasim
  (B) Siraj-ud-Daulah
  (C) Murshid Quli Khan

(D) Mir Jafar

- (A) Kanpur Conspiracy Case
- (B) Alipore Conspiracy Case
- (C) Kakori Conspiracy Case
- (D) Meerut Conspiracy Case
- 35. In which Jail (Prison) Jawaharlal
  Nehru wrote a book entitled
  Discovery of India?
  - (A) Poona Jail
  - (B) Ahmadnagar Jail
  - (C) Aurther Jail
  - (D) Patna Jail

- 33. बंगालच्या कोणत्या नबाबाने ढाक्याहून मुर्शिदाबादला राजधानी हलवली ?
  - (A) मीर कासिम
  - (B) सिराज-उद्दौला
  - (C) मुर्शिद कुली खान
  - (D) मीर जाफर
- 34. रामप्रसाद बिस्मिल यांचे नाव कशाशी संबंधित आहे ?
  - (A) कानपूर कट खटला
  - (B) अलिपूर कट खटला
  - (C) काकोरी कट खटला
  - (D) मीरत कट खटला
- 35. कोणत्या जेल (तुरुंग) मध्ये जवाहरलाल नेहरूनी 'डिसकव्हरी ऑफ इंडिया' नावाचा ग्रंथ लिहिला ?
  - (A) पुणे जेल
  - (B) अहमदनगर जेल
  - (C) आर्थर जेल
  - (D) पाटणा जेल

- 36. Who wrote 'My Memories of I.N.A and its Netaji'?
  - (A) Rashbihari Bose
  - (B) Shahnawaz Khan
  - (C) Capt. Amrik Singh
  - (D) Major Suraj Mull
- 37. Who was the author of 'Notes on Infant Marriage and Enforced Widowhood' published and circulated in 1884?
  - (A) T. Madhav Rao
  - (B) M.G. Ranade
  - (C) Behramji M. Malabari
  - (D) Bipin Chandra Pal
- 38. Where was Arya Samaj founded by Swami Dayandand in 1875?
  - (A) Ahmedabad
  - (B) Amritsar
  - (C) Hissar
  - (D) Bombay

- 36. 'माय मेमरीज ऑफ आय.एन.ए. अँड इटस् नेताजी' (माझ्या आझाद हिंद सेनेच्या आठवणी आणि त्याचे नेताजी) हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
  - (A) रासबीहारी बोस
  - (B) शाहनवाझ खान
  - (C) कॅ. आमरीक सिंग
  - (D) मेजर सुरज मुल
- 37. 'बालिववाह आणि असंमत वैधव्य यासंबंधीची टीपणी' या 1884 मध्ये प्रकाशित आणि वितरण झालेल्या लेखनाचे लेखक कोण होते ?
  - (A) टी. माधव राव
  - (B) म_' गो_' रानडे
  - (C) बेहरामजी एम्. मलबारी
  - (D) बिपीनचंद्र पाल
- 38. 1875 मध्ये स्वामी दयानंद यांनी आर्य समाजाची स्थापना कोणत्या ठिकाणी केली ?
  - (A) अहमदाबाद
  - (B) अमृतसर
  - (C) हिस्सार
  - (D) मुंबई (बॉम्बे)

- 39. Who is the author of the seminal work—*Tuhafat-ul-Muwahidin*.
  - (A) Radhakant Deb
  - (B) Raja Ram Mohan Roy
  - (C) Sir Syed Ahmed Khan
  - (D) Ishwar Chandra Vidyasagar
- 40. In which year the Indian Social Conference came into being?
  - (A) 1886
  - (B) 1889
  - (C) 1887
  - (D) 1891
- 41. Who was the Defence Minister of India at the time of India-China war?
  - (A) P.N. Thapar
  - (B) B.M. Kaul
  - (C) V.K. Krishna Menon
  - (D) Babu Jagjiwan Ram

- 39. 'तुहफत-अल्-मुवाहिदीन' या प्रसिद्ध रचनेचे लेखक कोण होते ?
  - (A) राधाकांत देब
  - (B) राजा राम मोहन रॉय
  - (C) सर सैय्यद अहमद खान
  - (D) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
- 40. भारतीय सामाजिक परिषदेची स्थापना कधी झाली ?
  - (A) 1886
  - (B) 1889
  - (C) 1887
  - (D) 1891
- 41. भारत-चीन युद्धाच्या वेळेस भारताचे संरक्षणमंत्री कोण होते ?
  - (A) पी.एन्. थापर
  - (B) बी.एम्. कौल
  - (C) व्ही.के. कृष्णमेनन
  - (D) बाबु जगजीवन राम

42.	'Operation Vijay' was related	42.	'ऑपरेशन विजय' कशाशी संबंधित आहे ?
	to		(A) भारत-चीन संघर्ष
	(A) India-China Conflict		
	(B) India-Pakistan Conflict		(B) भारत-पाकिस्तान संघर्ष
	(C) Annexation of Goa		(C) गोवा विलिनीकरण
	(D) To overcome food problem		(D) अन्नधान्य तुटवडा प्रश्न
43.	Black Death was an epidemic of	43.	ब्लॉक डेथ, म्हणजे शतकात
	Plague that killed millions of people		युरोपातील लक्षावधी लोकांचे बळी घेणारी प्लेगची
	in Europe in the century.		साथ होती.
	(A) Thirteenth		(A) तेराव्या
	(B) Fourteenth		(B) चौदाव्या
	(C) Fifteenth		(C) पंधराव्या
	(D) Sixteenth		(D) सोळाव्या
44.	Apartheid is related to	44.	'अपारथेड' (Apartheid) कशाशी संबंधित
	(A) Gender discrimination		आहे ?
	(B) Rural-Urban discrimination		(A) लिंग संबंध भेदभाव
	(D) Iturar-Orban discrimination		(B) ग्रामीण-शहरी भेदभाव
	(C) Racial discrimination		(C) वंश भेदभाव
	(D) Religious discrimination		(D) धार्मिक भेदभाव

45.	During the cold war, which was the	45.	शीत युद्ध काळातील अमेरिका व रशियामधील
	first test of strength between USA		पहिली सत्तासंघर्षाची घटना कोणती ?
	and USSR ?		(A) कोरियन प्रश्न
	(A) The Korean Issue		(A) कारियन प्रश्न
	(B) Berlin Blockade		(B) बर्लिनची नाकेबंदी
	(C) Polish Crisis		(C) पोलिश समस्या
	(D) Cuban Missile Crisis		(D) क्युबन क्षेपणास्त्र समस्या
46.	Arrange the following schools of	46.	इतिहासलेखनाच्या पुढील प्रणालींच्या उदयापासून
	history writing in the chronological		कालक्रमानुसार त्यांची रचना करा :
	order of their emergence:		(a) सबाल्टर्न प्रणाली
	(a) Subaltern School		(b) अनाल्स प्रणाली
	(b) Annalles School		(८) कलोनिअल इतिहासलेखनशास्त्र
	(c) Colonial historiography		(वासाहतिक)
	(d) Marxist historiography		(d) मार्क्सवादी इतिहासलेखनशास्त्र
	(A) (a) (d) (b) (c)		(A) (a) (d) (b) (c)
	(B) (b) (a) (c) (d)		(B) (b) (a) (c) (d)
	(C) (d) (a) (b) (c)		(C) (d) (a) (b) (c)

(D) (c)

(*b*)

(a)

(d)

21 [P.T.O.

(*b*)

(a)

(d)

(D) (c)

- 47. Which British social historian wrote: *The Making of the English Working Class*?
  - (A) Asa Briggs
  - (B) Eric Hobsbawm
  - (C) C.A. Bayly
  - (D) E.P. Thompson
- 48. Who among the following was *not* an orientalist?
  - (A) H.T.E. Colebrooke
  - (B) James Fergusson
  - (C) Sir Richard Temple
  - (D) Sir Edwin Arnold
- 49. Which of the following historians has *not* practised the cultural history of the pastoral nomads of Maharashtra?
  - (A) D.D. Kosambi
  - (B) Gunther Sontheimer
  - (C) Romila Thapar
  - (D) Ann Feldhaus

- 47. खालीलपैकी कोणत्या ब्रिटीश इतिहासकाराने, 'दि मेर्कोंग ऑफ दि इंग्लीश वर्किंग क्लास' लिहिले आहे ?
  - (A) असा ब्रिग्ज
  - (B) एरीक हॉब्ज्बॉम
  - (C) सी.ए. बेली
  - (D) इ.पी. थॉमसन
- 48. पुढीलपैकी कोण प्राच्यविद्याभ्यासक नव्हते ?
  - (A) एच.टी.ई. कोलब्रुक
  - (B) जेम्स फर्ग्युसन
  - (C) सर रिचर्ड टेम्पल
  - (D) सर एडविन आर्नल्ड
- 49. खालीलपैकी कोणत्या इतिहासतज्ञाने महाराष्ट्रातील भटक्या जमातींच्या सांस्कृतिक इतिहासाचा अभ्यास केलेला **नाही** ?
  - (A) डी.डी. कोसांबी
  - (B) गुंथर सॉन्थायमर
  - (C) रोमिला थापर
  - (D) ॲन फेल्डहाउस

50.	Match the Historians with their	50. इतिहासकार व त्यांच्या लेखनकृतींच्या जोड्या
	works:	जुळवा :
	(i) Giambatista Vico	(1) गियाम्बातिस्ता वीको
	(ii) St. Augustine	(<i>ii</i>) सेंट ऑगस्टीन
	(iii) Oswald Spengler	(<i>iii</i>) ओसवाल्ड स्पेनालर
	(iv) Beneditto Croce	(<i>iv</i>) बेनेदित्तो क्रोशे
	(a) The City of God	(a) द सिटी ऑव्ह गॉड
	(b) The New Science	(<i>b</i>) द न्यू सायन्स
	(c) Decline of the West	(<i>c</i>) डिक्लाइन ऑव्ह द वेस्ट
	(d) The Philosophy of Spirit	(<i>d</i>) द फिलॉसफी ऑव्ह स्पिरिट
	(i) (ii) (iii) (iv)	(i) (ii) (iii) (iv)
	(A) (b) (a) (c) (d)	(A) (b) (a) (c) (d)
	(B) (a) (b) (d) (c)	(B) (a) (b) (d) (c)
	(C) (d) (c) (b) (a)	(C) (d) (e) (b) (a)
	(D) (c) (d) (a) (b)	(D) (c) (d) (a) (b)

ROUGH WORK